

תיקוף ראשוני של שאלון שאו"ל

מרינה פרונטון, גלית קלפפר

מטרת המחקר היא לבדוק את התוקף של ציוני חמשת הממדים המוערכים בשאלון שאו"ל, אל מול הציונים המקבילים של שאלון אישיות סטנדרטי המבוסס גם הוא על מודל ה- Big-5 (NEO-PI-R*).

שיטה – שאלון NEO-PI-R*

- ✓ **כלים:** במחקר הנוכחי תיקפנו את שאלון שאו"ל אל מול שאלון NEO-PI-R*
- ✓ שאלון NEO-PI-R* הינו גרסא מקבילה של NEO-PI-R שאלון מתוקף שנמצא בשימוש נרחב בעולם.
- ✓ המתאם בין NEO-PI-R* לבין השאלון עליו הוא מבוסס, ה- NEO-PI-R, הוא 0.89
- ✓ שאלון NEO-PI-R* מורכב מ- 100 היגדים, 20 היגדים לכל ממד, מתוכם עשרה היגדים חיוביים ועשרה היגדים שליליים.
- ✓ המשיבים התבקשו לדרג עד כמה כל היגד מתאר אותם בסולם של 1-6, ציוני הגלם נעים בסולם של 20-120.
- ✓ הציון כללי חושב כממוצע חמשת הממדים במשקל שווה.

שאלון שאו"ל הינו שאלון אדפטיבי מסוג בחירה כפויה. ✓

כל שאלה מורכבת משני היגדים והמשיב חייב לבחור בהיגד המתאר אותו בצורה הנכונה ביותר. ✓

ציוני הגלם בכל ממד מתקבלים בסולם תטא, על בסיס מודל IRT של מבחן אדפטיבי מסוג בחירה כפויה. ✓

הניסוי התבצע באמצעות פלטפורמת הסקרים של חברת אייפאנל. ✓

לכל משתתף נשלח קישור לשאלון שאו"ל וקישור למשוב על השאלון ולאחר ✓

כשבוע נשלח קישור לשאלון NEO-PI-R*.

130 משתתפים ענו על שני השאלונים (71 נשים ו-59 גברים). ✓

חישוב הציונים: ✓

לכל משתתף בניסוי חושבו 6 ציונים לכל שאלון: ציון לכל ממד וציון כללי.

הציון הסופי מהווה ממוצע של חמישה ממדים.

ניתוחים סטטיסטיים: ✓

התפלגויות הציונים

מטריצת מתאמים

חישוב ציונים נוספים: ✓

לכל שאלון חושבו חמישה ציונים כלליים נוספים, כאשר כל אחד מהם חושב על בסיס ארבעה ממדים שונים.

מטרת חישוב הציונים הנוספים: ✓

ציונים אלו שימשו לבדיקת ההשפעה של כל ממד על התוקף המתכנס של הציון הכללי.

תוצאות – השוואת התפלגויות

השוואת התפלגויות הציונים בשני השאלונים על מנת לבחון קיום דפוס דומה. ✓

התפלגות הציונים בשני השאלונים הייתה כמעט זהה (ממוצע 200 ~) ✓

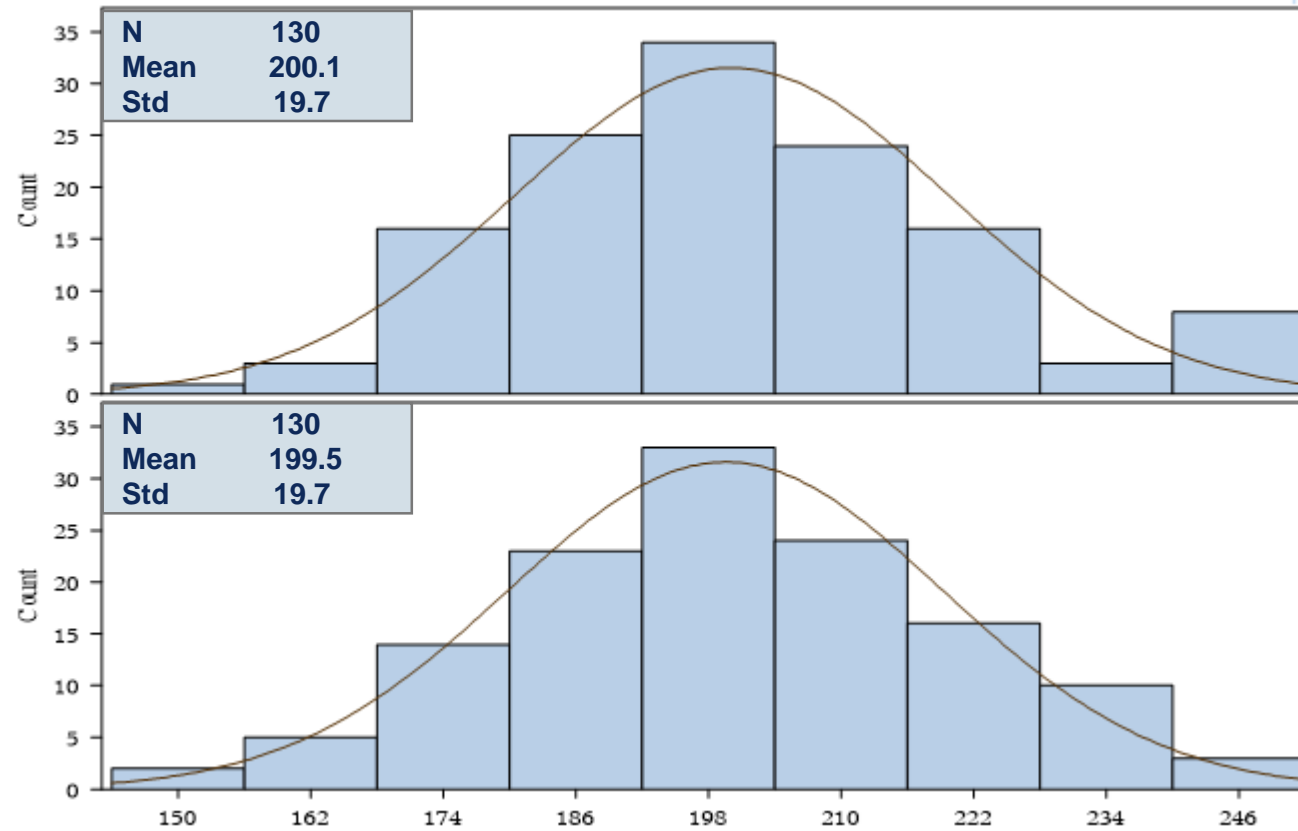
וסטיית התקן 19.7 ~).

לא נמצא הבדל לפי מבחן קולמוגורוב – סמירנוף, לא בציון הכללי ולא בציוני

הממדים.

NEO*

שאו"ל

ציון כללי מתוקנן

תוקף

תוקף מתכנס

תוקף מבחין

N=130	מתאם בין שאו"ל ו-NEO*
פתיחות	0.13
מצפוניות	0.28
נעימות	0.41
יציבות רגשית	0.62
מוחצנות	0.71
מעבר לממדים	0.43

מתאם בין ממד מסוים
לשאר הממדים בכל
שאלון

מתאם בין ממד מסוים
בשאלון אחד לבין
שאר הממדים בשאלון
השני

Campbell, D. T., & Fiske, D. W. (1959).
Convergent and discriminant validation
by the multitrait-multimethod matrix.
Psychological Bulletin, 56(2), 81–105.

תוקף מבחין של שאלון NEO-PI-R*

N=130	NEO-PI-R*				
	פתיחות	נעימות	מצפוניות	יציבות רגשית	מוחצנות
נעימות	0.19				
מצפוניות	0.21	0.21			
יציבות רגשית	0.01	0.30	0.39		
מוחצנות	0.32	0.32	0.25	0.23	
תוקף מתכנס מול שאו"ל	0.13	0.41	0.28	0.62	0.71

תוקף מבחין של שאלון שאו"ל

N=130	שאו"ל				
	פתיחות	נעימות	מצפוניות	יציבות רגשית	מוחצנות
נעימות	0.12				
מצפוניות	0.21	0.31			
יציבות רגשית	0.17	0.24	0.35		
מוחצנות	0.05	0.27	-0.05	0.21	
תוקף מתכנס מול NEO*	0.13	0.41	0.28	0.62	0.71

תוקף מבחין בין שני השאלונים

N=130		שאו"ל				
		פתיחות	נעימות	מודעות	יציבות רגשית	מוחצנות
NEO-PI-R*	פתיחות	0.13	-0.12	-0.27	-0.12	0.17
	נעימות	-0.18	0.41	-0.16	0.13	0.14
	מודעות	-0.15	-0.02	0.28	0.17	0.03
	יציבות רגשית	-0.05	0.06	0.06	0.62	0.09
	מוחצנות	-0.19	0.15	-0.26	0.09	0.71

בין שני השאלונים נמצאו מתאמים גבוהים בממדים: יציבות רגשית (0.62) ✓
ומוחצנות (0.71)

מתאמים בינוניים נמצאו בממדים: נעימות (0.41) ומצפוניות (0.28), בממד פתיחות נמצא מתאם נמוך (0.13) ✓

המתאם בין הציונים הכלליים של שני השאלונים הינו 0.24 ✓

הוצאת הממד פתיחות מחישוב הציון הכללי של שאלון שאו"ל מעלה את המתאם בין הציונים הכלליים של שני השאלונים ל- 0.31 ✓

✓ המחקר מציג עדויות לתוקף מתכנס ומבחין של שאלון האישיות שפותח.

✓ ניתן להסביר את התוקף המתכנס הנמוך שנמצא בממד פתיחות ע"י ההבדלים בהיבטים הנמדדים בשני השאלונים.

✓ התמונה שמצטיירת לגבי התוקף המבחין היא מורכבת יותר, אך דומה בשני השאלונים.

✓ במקרים בהם לא נמצא תוקף מבחין הדבר נובע בעיקר מכך שככל שהתוקף המתכנס של הממד הינו נמוך יותר, כך קשה יותר להשיג עבורו תוקף מבחין בהשוואה לממדים אחרים.

תודה מיוחדת לד"ר לתמי קנת כהן

תודה

